

Σ 1 1/2 1/2

ΕΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

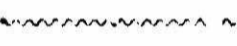
ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἐκδιδόμενον τῆν πρώτην καὶ δεκάτην ἔκτην ἐκάστου μηνός,

ὑπὸ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Γ. ΣΚΑΛΙΑΔΟΥ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΗΛΗΡΩΤΕΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐν Ἑλλάδι	δραχ. 6.	Μετὰ παραρτήματος . . .	δραχ. 10.
Ἐν Τουρκίᾳ	φράγ. 8.	” ” . . .	φράγ. 16.
Ἐν Μολδοελαχίᾳ . .	φλωρ. 1.	” ” . . .	φλωρ. 2.

ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΡ. ΚΑΝΔΡΙΩΤΟΥ || ΟΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΗΜΑΔΙΩΤΙΣΣΗΣ, ΔΡΙΘ. 14.

(1867-1868)

ΕΤΟΣ Γ'. ΦΥΛΛΑΔ. 94.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Αὐγούστου 1868.

Συζύγου ἐκλογή, Κωμῳδία. — Περὶ τῆς ποιή-
σεως τῶν Ζυκυνθίων.

ΣΥΖΥΓΟΥ ΕΚΛΟΓΗ

ΚΩΜΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΔΗΜΟΣ.
ΜΟΝΑΡΧΙΑ.
ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.
ΒΟΥΛΗ, θεραπαινὶς τῆς κυρίας Συντάγματος.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Δωμάτιον ἔχον ὕψαν εἰς τὸ βῆλος, κατέναντι τοῦ θεάτρου, καὶ ἑτέραν ἐξ ἀριστερῶν πλαγιῶν τράπεζα εἰς τὰ δεξιὰ τῆς σκηνῆς· ἐπὶ αὐτῆς φιάλη οἴνου· ἑπτὰ καθίσματα. Ὁ Δῆμος περιφέρεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἀπλούστατα ἐνδεδυμένος.

ΔΗΜΟΣ.

Ζήτω ἡ ἐλευθερία... Ἀλλὰ, μὰ τοὺς ἀστακοὺς, νομίζω ὅτι εἶναι χίμαιρα ἡ θεότης αὐτή. Ἀπόδειξις ὅτι πάντοτε οἱ δούλοι τὴν ἐπικαλοῦνται. Τὴν εἶδετε σεῖς ποτέ; εἰπέτε με, τὴν εἶδετε; Δὲν ὀμιλῶ

περὶ πολιτικῆς ἐλευθερίας· ῥῦσον ἡμᾶς· ἀλλὰ σὺ, ὁ ὑπάλληλος, εἶσαι δούλος τοῦ προΐσταμένου σου· σὺ, ὁ ἔμπορος, δούλος τῆς τύχης· σὺ, κυρία μου, δούλη τοῦ συζύγου σου ἢ ὁ σύζυγος δούλος σου. Δὲν ἀριθμῶ ἐκείνους, οἵτινες χάριν μιᾶς ὑπογραφῆς ἀπειλοῦνται· νὰ διαβιώσωσιν εἰς τὰς διὰ χρέη φυλακᾶς. Ἡ κοινωνία εἶναι ἐργαστήριον ἀλύσεων, ἡ φύσις ἐργαστήριον ἀλύσεων, οἱ νόμοι ἐργαστήριον ἀλύσεων· καὶ ἐν τούτοις οἱ ἐργάται, ἐνῶ κατασκευάζουσι τοὺς κρίκους τῶν ἀλύσεων, συρίζουσιν ἄσμα πρὸς τὴν ἐλευθερίαν. Ζήτω λοιπὸν ἡ ἐλευθερία! ἡ ἀνθρωπότης εἴμαρται νὰ ζητωκραυγᾶζῃ ἀπερισκέπτως. Ζήτω... ἀλλὰ ἐλησμόνησα ὅτι σκοπεύω νὰ νυμφευθῶ· ἐκήρυξα παντοῦ ὅτι ζητῶ σύζυγον καὶ ὁμῶς ψάλλω παιᾶνας πρὸς τὴν ἐλευθερίαν! Εἶναι, λέγουσι, καλὸς ὁ συζυγικὸς βίος· κάλλιστος, τὸ πιστεύω, διότι ἀγνοῶ αὐτόν. Ἄλλ' ἔχει τόσας φροντίδας, τόσα βάρη, ὥστε μόλις Βρυάρως ἔχων ἑκατὸν χεῖρας καὶ ὄργανισμὸν ἀνάλογον, ἐλπίζει τὴν νίκην. Διὰ τοῦτο ὁ σύζυγος δὲν τολμᾷ ν' ἀποκαλύψῃ τὴν κεφαλὴν αὐ-

ΔΗΜΟΣ.

Τό πιστεύω' ἐνόμισε πατρίδα τὰ θυλάκιά μου. Ἀλλά, φίλη Δημοκρατία, κάπου σὲ ἀπήνητα' ἀμυδρῶς ἐνθυμοῦμαι τοὺς εὐγενεῖς αὐτοὺς χαρακτήρας.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.

Δὲν μ' ἐνθυμείσαι; Κατὰ τὴν ἀφελῆ τῆς νεότητος ἡλικίαν συνητήθημεν ποτέ· ἐγὼ σ' ἐποδηγέτησα εἰς τὸν κόσμον καὶ ε' ἐνέπνευσα εὐγενῆ καὶ ἀνδρικά αἰσθήματα· ἐγὼ ἐμεγέθυνα τὸν ὀρίζοντα τοῦ βίου σου καὶ ἐξ ἐμοῦ ἔχεις τὰς ὠραιότερας ἀναμνήσεις.

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

Λοιπὸν εἶσαι γραῖα.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.

Πιθανόν' ἀλλ' ἔχεις περισσοτέρας ρυτίδας.

ΔΗΜΟΣ.

Ναί, ἐνθυμοῦμαι· διάβωλε! ἡ καρδιά μου ἤρχισε νὰ πάλῃ καὶ ὅταν ὁ λόγος ὑποχωρῇ εἰς τὴν καρδίαν ὁ ἄνθρωπος παραλογίζεται.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.

Ἢ εὐκνήθης ἐκείνη ἡλικία παρήλθεν ἀνεπισρεπταί· σήμερον εὐρισκόμεθα εἰς τὸ φθινόπωρον τοῦ βίου. Ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἐν τῷ φθινοπώρῳ ὦραι, καθ' ἃς ὁ ἥλιος εἶναι γλυκὺς, ἡ φύσις ἡρεμὸς καὶ περιπαθῆς, ἀνθη τινὰ σωζόμενα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κοσμοῦσι τὴν κοιλάδα, ὥστε νομίζεις ὅτι τὸ ἔαρ ἐπανήλθε.

ΔΗΜΟΣ.

Ἄ! Ἄ! πρῶτεξε· πίπτεις εἰς τὴν ποίησιν καὶ ἐγὼ δὲν σκοπεύω νὰ λάβω σύζυγον ποιήτριαν, πρεσβεύουσιν τὰς ἀρχὰς τῆς πολιτείας τοῦ Πλάτωνος.

ΜΟΝΑΡΧΙΑ καὶ ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ (ἐμοῦ)

Εὐγε.

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

Ἐγὼ εἶμαι θετικὴ ὡς Ἄγγλος.

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

Καὶ ἐγὼ ἀπολυτόφρων ὡς Βοναπάρτης.

ΔΗΜΟΣ.

Ἀλλ' αὐτὴ εἶναι περιπαθῆς καὶ ὠραία ὡς Ἕλληνις.

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

Λοιπὸν προτιμᾶς αὐτήν;

ΔΗΜΟΣ.

Σκέπτομαι.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.

Ὁ Βροῦτος ἠργοπόρησε πολὺ σκεπτόμενος καὶ μ' ἔχασε.

ΔΗΜΟΣ.

Ναί! Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουσιν Λύγουροι σήμερον. Πρακαλῶ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀξιὸν μελέτης. Συνήθως δὲν σκέπτομαι πολὺ. Κάμνω ὅτι μοῦ ἔλθῃ εἰς τὴν κεφαλὴν. Ἐὰν ἦμαι κακοδιάθετος ἀρνοῦμαι τὰ πάντα καὶ προπηλακίζω αὐτοὺς τοὺς στενοτάτους φίλους μου. Ὅταν βρέχη, ὁ οὐρανὸς δὲν ἐξαιρεῖ τοὺς καλοὺς. Ὅταν ἦμαι εὐδιάθετος τότε ὡς ὁ ἥλιος φωτίζω πάντας. Ἐνίοτε συμβουλευόμεαι τὸν ὕπνον καὶ πραγματοποιῶ τὸ τελευταῖον ὄνειρον, ἢ τὴν τελευταίαν συμβουλήν. Ἀλλὰ τώρα τὸ πρᾶγμα εἶναι σπουδαῖον· καλλίτερον νὰ χρεωκοπήσω, ν' ἀποβλακωθῶ . . . (πετρύλλεται).

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

Ὑγιαίνετε.

ΔΗΜΟΣ.

Εὐχαριστῶ. Καλλίτερον λοιπὸν ν' ἀποβλακωθῶ . . . (πετρύλλεται).

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

Ὑγιαίνετε.

ΔΗΜΟΣ.

Εὐχαριστῶ· καλλίτερον νὰ πάθω παθῶν, λοιμὸν, χολέραν καὶ ὄλας ὁμοῦ τὰς ἀσθενείας, ὅσαι προσβάλλουσι τὸ τελειότατον τῶν ὄντων, ἢ νὰ νυμφευθῶ κακὴν σύζυγον. Πρέπει νὰ σκεφθῶ. Ὑποχωρήσατε εἰς τὸ γειτονικὸν δωμάτιον· ὑπάρχουν κώνωπεσ πολλοὶ ἐκεῖ, ἀλλ' εἶναι σύμβολον τῆς γυναικὸς ὁ κώνωψ' αἰωνίως φλυαρεῖ.

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

Ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς θὰ ἐξαίρεσῃς τὴν Δημοκρατίαν.

ΔΗΜΟΣ.

Διατί;

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

Διότι ἂν τὰ προτερήματα, δι' ἃ κυχᾶται, εἶναι ἀληθῆ, σὺ ὁ Δῆμος δὲν ἔτυχες ἀνατροφῆς ἀξίας ἐκείνης. Δὲν συνείθισες νὰ διοικῆς μόνος τὸν οἶκόν σου, δὲν συνείθισες νὰ ἦσαι ἀνεξάρτητος. Δὲν ἔχεις τελευταῖον τὰς αὐτὰς ἐξέεις, οὐδὲ συνωκειώθης πρὸς αὐτήν.

ΔΗΜΟΣ.

Ἢ τὴν ἀνόητον! Καὶ λοιπὸν νομίζεις ὅτι ζῶν μετὰ σοῦ ἢ μετὰ τῆς κυρίας Συντάγματος, θὰ ἀποκτήσω ἀνατροφὴν ἀρμόζουσαν εἰς τὴν Δημοκρατίαν; Ἢ ὅτι συζῶν μετὰ σοῦ, καὶ βαπτιζόμενος εἰς τὰς

ἀριστοκρατικῶς καὶ γραῶδεις ἐξέεις σου θὰ συνοικειωθῶ μετὰ τῆς Δημοκρατίας; ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

Τότε πρέπει προηγουμένως νὰ ἐκπαιδευθῆς.

ΔΗΜΟΣ.

Μὲ ἐνθυμίζεις τὸν σχολαστικὸν, ὅστις ἀπεφάσισε νὰ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν θάλασσαν πρὶν μάθῃ νὰ κολυμβᾷ.

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

Καὶ εἶχε δίκαιον διότι ἤθελε πνιγῆ.

ΔΗΜΟΣ.

Αἱ ἐξέεις ἀποκτῶνται διὰ τῆς συμβιώσεως· ὅταν πρόκηται νὰ ἐκλέξωμεν σύζυγον πρέπει νὰ προτιμῶμεν πάντοτε τὴν ἀρίστην καὶ οὐχὶ τὴν χειρίστην, ἥτις οὐ μόνον δὲν διαπλάττει ἡμᾶς εἰς τι καλὸν, ἀλλ' ἀπεναντίας μεταβάλλει τὰ ἔλαττώματα εἰς φύσιν, καὶ τὴν προσωρινὴν δυσκρασίαν εἰς ἀνίατον νόσον. Τὴν ἀρίστην, πάντοτε τὴν ἀρίστην· καὶ ἂν δὲν ἤμεθα παρεσκευασμένοι πρὸς τοῦτο, διὰ τῆς συμβιώσεως καὶ διὰ τῶν ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων θὰ γίνωμεν ἀξιοὶ ἀλλήλων. Ὑποχωρήσατε.

(Αἱ γυναῖκες ἀπέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΔΗΜΟΣ (μόνος).

Καὶ τώρα ποῖαν νὰ προτιμήσω; Ὅστις πρόκειται νὰ ἐκλέξῃ μετὰ τῶν γυναικῶν εὐρίσκειται πάντοτε εἰς δεινὴν θέσιν. Αὐταὶ αἱ γυναῖκες εἶναι παράδοξα ὄντα. Ἐκάστη ἔχει κάτι τι τὸ ὁποῖον σὲ ἐλκύει. Ἄν ἐκοιμώμην νὰ μ' ἐμπνεύσῃ ὁ ὕπνος! Ἀλλὰ δύσκολον νὰ κοιμηθῆ τις ἔχων γείτονας γυναῖκας, ἐκτὸς ἂν ἦναι Ῥωμαντικὸς ποιητής. Ἀρά γε νὰ συμβουλευθῶ τοὺς διαβάτας; Ὁ εἷς θὰ προτιμήσῃ τὴν μίαν, ὁ ἄλλος τὴν ἄλλην, καὶ μήπως εἰξεύρω ποῖος θὰ ἦναι ὁ τελευταῖος διὰ ν' ἀκολουθήσω τὴν συμβουλήν; Ἀχ! νὰ μὴ ἔχω συνέλευσιν ἐδῶ! Τότε θὰ ἠδυνάμην νὰ φωτισθῶ. Αὐταὶ αἱ πολυᾶριθμοὶ συνέλευσεις, εἰς τὰς ὁποίας φλυαροῦσιν, ὑβρίζονται, γρονθοκοποῦνται καὶ συνεννοοῦνται διὰ διαφορῶν κρότων, αὐταὶ αἱ συνέλευσεις ζαλίζουν τὸν ἄνθρωπον, ὅσον ζαλίζονται οἱ περιστρεφόμενοι Δερβίσαι, ἐκ δὲ τῆς σκοτοδινιάσεως αὐτῆς

γινόμεθα θεόπνευστοι. Ἀλλὰ ἄς ὑποθέσω ὅτι ἔχω συνέλευσιν. (Παρατάττει τὰ ἐπτὰ καθίσματα καὶ εἰς τὴν ἄκραν θέτει τράπεζαν, κώδωνα καὶ ἐγγράφα). Ἴδου τῶν πληρεξουσίων αἱ ἔδραι, τὰ καθίσματα. Ἀλλὰ οἱ πληρεξούσιοι; ἄς κρούσωμεν τὸν κώδωνα. (κρούει· ἀνολύγεται ἡ θύρα καὶ φαίνονται αἱ γυναῖκες).

Ὁλοι ὁμοῦ.

Νὰ ἔλθωμεν;

ΔΗΜΟΣ.

Ἐχετε μεγάλην ἀνυπομονησίαν πρὸς τὸν γάμον. Περιμείνατε δὲ μίαν στιγμὴν. Δὲν βλέπετε; σκέπτομαι (κλειδώνει τὴν θύραν). Λοιπὸν οἱ πληρεξούσιοι; ἄς ὑπάγω νὰ τοὺς καλέσω. (Ἀναχωρεῖ καὶ μετὰ μικρὸν εἰσέρχεται φέρων ἕξ κολυκύνθια). Ἴδου! ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ κολυκύνθια εἶναι οἱ πληρεξούσιοι (τοποθετεῖ αὐτὰ ἐπὶ τῶν καθισμάτων). Ἄ! δὲν ἀρκοῦσι· μένει ἐν κάθισμα κενόν· ἄς θέσωμεν εἰς τὸ κάθισμα αὐτὸ τὴν φιάλην (θέτει φιάλην πλήρη οἴνου). Ἐγὼ τώρα εἶμαι ὁ Πρόεδρος. Κύριοι προστάται—δὲν ἐνθυμοῦμαι τίς ἰατρός μὲ εἶπεν ὅτι ἡ λέξις προστάτης, εἶναι κακοήθης—κύριοι, σκοπεύω νὰ νυμφευθῶ· τρεῖς γυναῖκες ἔσπευσαν νὰ προσέλθωσιν· ἡ μία καλεῖται Μοναρχία...

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

(Ἐκ τῆς ἀ.λ.λ.ς αἰθούσης)

Νὰ ἔλθω;

ΔΗΜΟΣ.

Ἦσυχία εἰς τὸ ἀκροατήριον. Ἡ ἄλλη; κυρία Σύνταγμα.

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

(Ἐκ τῆς ἀ.λ.λ.ς αἰθούσης)

Νὰ ἔλθω;

ΔΗΜΟΣ.

Σιωπὴ εἰς τὸ ἀκροατήριον. Ἡ ἄλλη καλεῖται Δημοκρατία. Ποῖαν μὲ συμβουλεύετε νὰ προτιμήσω; (σιωπῆ) ὁποῖα ἡσυχία! (στρέφεται πρὸς τὸ κοινόν) καὶ ὅμως εἶναι βουλὴ αὐτὴ ὡς πάντα ἄλλη· τί καλὸν ἂν ἐξελέγοντο βωβοὶ βουλευταὶ! Τί μὲ συμβουλεύετε, φίλτατα βουλευτῖδια; (Μεταβαίνων ἀπὸ τοῦ ἐνδὸς καθίσματος εἰς τὸ ἕτερον καὶ μεταβάλλων φωνήν) Ναί—Ὄχι—Ναί—Ὄχι—Ναί—Ὄχι—Ναί. Ἐνόησα· Ναί καὶ Ὄχι· ἰδού ἡ συμβουλή τὴν ὁποῖαν ἐκέρδισα μετὰ τόσους ἀγῶνας. Ἀλλ' ἐλησμόνησα· ἔπρεπε νὰ μετρήσω πόσοι εἶπον ναὶ καὶ

πόσοι ὄχι· ἀ; ὑποθέσωμεν ὅτι εἶπον οἱ τέσσαρες ναί· ἀλλὰ πάλιν τρεῖς εἶπον ὄχι, καὶ εἶναι εὐκολωτέρα ἢ κατὰφασις τῆς ἀρνήσεως. Ἰσως δὲ οἱ εἰπόντες ναί, ἐνόμιζον ὅτι ἐρωτῶνται ἂν πεινώσῃ. (Πλησιάζων πρὸς τὴν φιάλην) Ἰδοὺ βουλευτῆς ἀξιόλογος καὶ ὀγκώδης· εὐρήκα, εὐρήκα· ὄχι ἄνθρωπον βεβαίως, ἀλλὰ σύμβουλον περιέχει οἶνον. Ἢ φίλων κάλλιστε, φιάλη σφωτάτη, εἶθε τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον περιέχεις νὰ εἶχον πάντες οἱ περὶ κοινῶν παραλαλοῦντες· ὦ σύμβουλε τῆς ἐπικρατείας μου, σὺ θὰ μὲ ὀδηγήσῃς ποῖαν νὰ προτιμήσω· (πίνει ἐν ποτήριον) τὴν Δημοκρατίαν; (πίνει ἕτερον) τὴν κυρίαν Σύνταγμα;

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

(Ἐκ τῆς ἀ.λ.λ.ς αἰθούσης)

Ἐρχομαι, ἔρχομαι.

ΔΗΜΟΣ.

Λέγε, φιλάττη· ἀρίστη τῶν ἐφημερίδων· εὐγλωττότερε τῶν ῥητόρων. (πίνει) Ἰδὲ, ἰδὲ πόσον εὐκόλως γινόμεθα σφωτάτοι. (πίνει) Διάβολε, οἱ βουλευταὶ ἤρχισαν νὰ χορεύωσι. Σταθῆτε δ' ἀκόμη δὲν γίνεται ὁ γάμος. Κύριοι βουλευταί, ἡσυχία λοιπόν (πίνει). Αἱ φιάλη, ἂν ἐνυμφευθῆν σέ; Ἀλλὰ τὴν πρώτην νύκτα τοῦ γάμου θὰ μείνῃ κενή (Φωνάζει ἰσχυρῶς) Δημοκρατία, ἀγαπᾶς τὸν οἶνον; (σιωπῆ) ὦ! θ' ἀπελιθώθῃ εἰς καμρίαν στήλην τοῦ Παρθενῶνος. Μοναρχία, ἀγαπᾶς τὸν οἶνον;

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

(Ἐκ τῆς ἀ.λ.λ.ς αἰθούσης)

Ἀγαπᾶς τὸν οἶνον, ἐκτός τοῦ ῥητινίτου.

ΔΗΜΟΣ.

(Πρὸς τὴν φιάλην) Μήπως εἶσαι ῥητινίτης; Λέγε λοιπόν· σιωπᾶς; Ἄς ἀρχίσωμεν παραπειστικᾶς ἐρωτήσεις. Εἶσαι βουλευτῆς Ἀττικῆς; Ἡ φιάλη κλίνει τὴν κεφαλὴν, ἢ φιάλη λέγει ναί. Ἐνόησα· εἶναι ῥητινίτης ὁ φίλος. Κυρία Σύνταγμα, ἀγαπᾶς τὸν ῥητινίτην;

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

(Ἐκ τῆς ἀ.λ.λ.ς αἰθούσης)

Ἵπερμέτρως.

ΔΗΜΟΣ.

Πολὺ καλᾶ, κάλλιστα· ἔλθετε λοιπόν πᾶσαι ν' ἀκούσετε τὴν γνώμην μου. (ἀνοίγει τὴν θύραν).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ:

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΟΝΑΡΧΙΑ, ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ, ΔΗΜΟΣ ἔχων σχῆμα καὶ ὄψιν μεθύοντες.

ΔΗΜΟΣ.

Κυρίαί καὶ κύριοι· λέγω κυρίαί καὶ κύριοι χάριν τῆς ἀγαπητῆς ἐρμηνευτικῆς (δεικνύει τὴν κυρίαν Σύνταγμα). Ἀλλὰ εἰσθε ἐξ τῶρα καὶ ἐγὼ ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξω μεταξὺ τριῶν. Ἄ! ἰδοὺ, τῶρα εἰσθε πάλιν τρεῖς· παράδοξος φαντασμαγορία. Ἐλέγομεν λοιπόν — τί ὠραῖος οἶνος ὁ ῥητινίτης· ἔχουν δίκαιον οἱ ἐκλογεῖς δίδοντες τὰ σφαιρίδια αὐτῶν ἀντὶ ἐνὸς ποτηρίου. Ἐλέγομεν λοιπόν· τί ἐλέγομεν, κυρία Δημοκρατία;

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (ψυχρῶς).

Δὲν ἤξεύρω.

ΔΗΜΟΣ.

Ἐλέγομεν λοιπόν περὶ τῶν νεφῶν τὰ ὁποῖα ὁ βορρᾶς ὠθεῖ... Ἄ ὄχι... ἐλέγομεν μὲ φαίνεται ὅτι ἡ ἐξέστις ἀμπελοῦ δίδει τὸν κάλλιστον οἶνον.

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

ὄχι, φίλτατε Δῆμε· πρόκειται νὰ ἐκλέξῃς...

ΔΗΜΟΣ.

Τῶντι· ἔχεις ἀπειρον μνημονικόν, Μοναρχία φιλάττη· τί δυστύχημα ν' ἀπαγορεύεται νὰ νυμφευθῶ καὶ τὰς τρεῖς! Δὲν εἰξεύρεις πόσον σὲ ἀγαπᾶ, φιλάττη Μοναρχία· σὲ λατρεύω, τραγέλαφέ μου· θυσιάζω τὸ πᾶν διὰ σέ, Δημοκρατία μου, λευκή μου περιστερὰ· ἀλλὰ εἶσαι πολὺ λευκή καὶ βλέπεις; ἢ ἐλαχίστη κόνις, φαίνεται ὡς στίγμα ἐπὶ τῆς ἐσθῆτός σου.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.

Εἶναι μεθυσμένος (ὑποχωρεῖ).

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

Θέλεις νὰ νυμφευθῆς καὶ τὰς τρεῖς;

ΔΗΜΟΣ.

Ἄν ἦτο δυνατόν! Δὲν θέλω σήμερον κανεὶς νὰ ἦναι λυπημένος· θέλω ὅλοι νὰ ἦναι εὐδαίμονες· διότι πολλοὶ πάσχουσι καὶ μὲ θλίβει τοῦτο. Ἄχ! ἢ ἀνθρωπότης, ἢ ἀνθρωπότης! (κλαίει) ταλαίπωρος ἀνθρωπότης! Κυρία Σύνταγμα, νυμφεύσου καὶ τοὺς τρεῖς.

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

Ποίους τρεῖς;

Π. ΧΙΣΤΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΟΗΣΕΩΣ ΤΩΝ

ΖΑΚΥΝΘΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΟΡΑΝ ΙΣΤΡΙΑΝ.

(Συνέχεια ἴδε φολ. 93.)

Γ'. Γεργικὴ ποιησις ἢ καλλιεργημένη.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΤΙΧΟΓΡΑΦΙΑ.

Πᾶς ἄνθρωπος δύναται νὰ συγκινηθῆται ἐκ παντός ἀντικειμένου τῆς φύσεως, ὁ σφόδρα ἐκπλήττει τὴν φαντασίαν. Φύσει διαθεμισμένος οὗτος εἰς τὸ νὰ ἐκφράξῃ τὴν συνκίσθησιν ταύτην διὰ λόγων ἰσχυρῶν καὶ ἁρμονικῶν, συνεπιφέρει τὰς αὐτὰς παθήσεις τῆς καρδίας εἰς τὸν ἀκούοντα τὰς ἐκχειλίσεις τῆς ψυχῆς του. Τοιαύτη δὲ ἐκχειλίσις αἰσθημάτων, ὁ ζωογονεῖ ἢ δύναμις τῆς φαντασίας μετ' αὐτοῦ συνεργουμένη, συντελεῖ τὴν ποιητικὴν ἐκφρασίαν. Τοῦτο ὅμως δὲ εἶναι ἀπόκτημα τοῦ ἀνθρώπου τεχνικόν δι' ἐπιτηδευομένης ἐξασκήσεως ἐπιτυγχανόμενον, ἀλλὰ θεόδοτόν τι ἀπαύγασμα τοῦ νοῦς, οὐρανόθεν χαριζόμενον εἰς τὸ ἐν τῇ γῆ πλάσμα τοῦ Θεοῦ, τὸ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν.

Ἐκ γὰρ Μουσῶν καὶ Ἐκκεδέλου Ἀπόλλωνος ἄνδρες ἀειδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθονὶ καὶ κιθαρισταὶ (1).

Ἐὰν λοιπόν ἄνθρωποι ἐν τῷ κοινῷ πλήθει, ὅσον μὲν ἀκαλλιέργητοι τὸ πνεῦμα, τοσοῦτον δὲ προικισμένοι ἐκ φύσεως με ποιητικὴν εὐφυῖαν ἀπνητήθησαν, ὁλόκληροι δὲ λαοὶ, ὅσον ἀπολίτιστοι καὶ ἂν εὐρέθησαν, αἰετοτε διεκρίθησαν εἰς ποιητικὰς ἐναρμονίους ἐκφράσεις· κατὰ τὴν διαφέρει ὁ καλλιεργημένος ἢ τεχνικός ποιητῆς ἐκ τοῦ παρὰ τῷ κοινῷ λαῷ ἐμπνεομένου ὑπὸ τούτου τοῦ οὐρανοῦ δώρου τῆς ποιήσεως, ὅστις καὶ δημοτικὸς ποιητῆς καλεῖται; Ὑπὸ ποίαν ἐποψὴν θέλει διακρίνεται ὁ ἐξοχος ποιητῆς τινὸς πολιτισμένου ἔθνους ἐκ τοῦ ἄλλοεθνοῦς ἐκείνου, ὃς ἀλάξευτος ἀπὸ γνώσεως φωτισμοῦ, ὦν τὸν ἀληθῆ χαρακτῆρα προσδιώσεν ἢ πρόοδος θεωρίας καὶ ἐμπειρίας, οὐ-

ΔΗΜΟΣ.

Ναί, νυμφεύτου καὶ τοὺς τρεῖς. Δὲν ἔλθεις νὰ μὲ συμβουλευθῆς; αὐτὸ σὲ συμβουλεύω.

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

Ἀλλὰ, κύριε Δῆμε, σεῖς πρόκειται νὰ ἐκλέξετε...

ΔΗΜΟΣ.

Ἐγὼ; ἀπατάσαι· ἐγὼ; ἂν ἔχεις δίκαιον. ἔχεις μοναδικὸν μνημονικόν, φιλάττη Μοναρχία. Ναί, ἐγὼ καὶ θέλω νὰ νυμφευθῶ καὶ τὰς τρεῖς..

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

Τότε νυμφευόμενος ἐμὲ, νυμφεύσαι καὶ τὰς τρεῖς· ὁμοιάζω κατὰτι ἀμφοτέρως.

ΔΗΜΟΣ.

ἔχεις δίκαιον. Ἀληθῶς, χίμαιρά μου· ἀγαπᾶς καὶ τὸν ῥητινίτην. Ζήτω ὁ οἶνος· προῖκα ἔχεις;

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

Τὸν πρὸς τὸν ῥητινίτην ἐρωτᾶ μου.

ΔΗΜΟΣ.

Θὰ συντάξωμεν περὶ τούτου συμβόλαιον;

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.

(Διερχομένη τὸ βάθος τοῦ θεάτρου).

Μωρὸν παιδίον...

ΔΗΜΟΣ.

Ἐγὼ παιδίον, ἀφοῦ ἀνδρικῶς ἔπια ὀλόκληρον φιάλην οἶνου; Σᾶς παρουσιάζω τὴν σύζυγόν μου· ὁμνύω ὅτι τὴν νυμφεύομαι διότι ὁμοιάζει ἀμφοτέρως.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.

(παρερχομένη)

Θὰ μετανοήσης.

ΔΗΜΟΣ.

Τί λέγει τὸ λευκὸν ἐκείνο φάσμα;

ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

Θὰ μετανοήσης.

ΔΗΜΟΣ.

Πιθανόν· ἀλλ' ὑπάρχει καὶ διαζύγιον.

(Πίπτει ἢ αὐλαία)

Α. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

1) Ὁμοίωσιν ὅμοιος εἰς Μοῦσαι 2 3.

δέποτε καθυπέβαλε τὰ ποιήματα αὐτοῦ εἰς τοὺς κανόνας τῆς τέχνης; Δύο ζητήματα ταῦτα προθέτω, ὅπως ὀρθότερον βαδίσω εἰς τὰς διακρίσεις τῶν προτερημάτων τοῦ Ζακυνθίου ποιητοῦ· καίτοι, ὡς ἔξοχος γυνή, διὰ τῆς σοφίας σου πολλάκις ἐφήψω αὐτῶν, ἂν καὶ διάγνωσις ἀκριβῆς ἐπὶ αὐτῶν εἰσέτι δὲν ἐγένετο παρ' ἄλλων σοφῶν ἐπασχοληθέντων.

Ἐφ' ὄντι, ἐὰν μὲν κατὰ τὸ οὐσιώδες τῆς ποιήσεως καὶ τὴν ἀπλὴν αὐτῆς φύσιν θεωρήσωμεν τὸν δημοτικὸν ποιητὴν καὶ τὸν τεχνικόν, ὡς τὸ αἶσθημα ἐκ τῶν ἰσχυρῶν ἐντυπώσεων, καὶ ἡ φαντασία ἰσοβαθμίως ἀλλήλοις ὑπάρχει, οὐδὲν πλεονέκτημα διακρίνομεν μεταξὺ τούτου ἢ ἐκείνου. Ἡ ἔμπνευσις οὐχ ἤττον ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἢ ἐπὶ τοῦ ἄλλου καὶ μίξ καὶ ἡ αὐτὴ δύναμις ἐπίσης ἀμφοτέροις ἐνεργοῦσα, ἴσα καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἐξ αὐτῶν παράγει. Δυνατὸν μὲν ἡ νευρικὴ κατάσταση προδιατεθειμένη πρὸς μείζονα εὐδιαθεσίαν τῶν ἐξωτερικῶν προσβολῶν νὰ ὑπερτερῇ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς καὶ νὰ μειοῦται ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Καὶ διὸ αἶσθημα καὶ φαντασία, ἐντὸς τοῦ νοῦς δημιουργοῦντα ὑψηλοτέρας ἐννοίας, ἐντονιώτερον ἐκφράζουσι διὰ τῶν ἀρμονικῶν λόγων τὰς ἐξωτερικεύσεις των. Ἄλλ' ὁ ἀτομικὸς οὗτος χαρακτήρ μᾶλλον πρέπει νὰ συγκρίνηται πρὸς τὴν ἰσχὺν τῆς εὐφυΐας πολλῶν ὁμοφυῶν τῆς αὐτῆς καταστάσεως, καὶ οὐχὶ πρὸς τὴν κοινωνικὴν αὐτῶν ἀνάπτυξιν. Διότι δυνατὸν ὁ καλλιεργημένος ποιητὴς ἐξ ὄσων ἀπέκτησεν ἐκ τῆς οἰκείας μελέτης νὰ ἀναπληροῖ, ὄσων ὁ ἀκαλλιέργητος πλεονάζει εὐκόλως ἐξ οἰκείας αὐτοῦ φύσεως καὶ εὐστοχίας. Ἄλλὰ τότε ὁ Ὀμηρὸς, ὁ πατὴρ τῆς τεχνικῆς ποιήσεως, ἐὰν κατ' ἰσχὺν μόνον ποιητικῆς εὐφυΐας ἐσταθμίζετο, οὐδόλως ἤθελε πλεονεκτεῖ τινὸς τῶν κυκλικῶν ἐκείνων ἢ ῥαψωδῶν τοῦ μυθικοῦ ἢ Τρωϊκοῦ κύκλου. Καὶ τὴν ἑκάστον ἔτη ἠθέλαμεν πάλιν ψάλλει τὰ ἐπινίκια τοῦ Γερμανοῦ Οὐολφίου, ὅτι ἡ Ἰλιάς, ἐνθα λάμπει ἡ τέχνη τῆς ποιήσεως, καὶ γίνεται ὁ ὑπογραμμὸς τῶν κανόνων τῆς τέχνης εἰς τοὺς μιμητὰς τῆς ποιήσεως, εἶναι ἄθροισμα δημοτικῶν ἀσμάτων ὑπὸ τῶν αἰοδῶν ἐκ τοῦ χύδην ὄχλου ποιηθέντων. Ἄλλως ἠθέλαμεν ἀποδώσει εἰς ἀκαλλιέργητον ποιητὴν ἐν τοσοῦτον μέγα κα-

φάλαιον γνώσεων μυθολογικῶν, ἱστορικῶν, γεωγραφικῶν, πολεμικῶν, στρατηγικῶν, ἠθῶν καὶ ἐθίμων διαφόρων λαῶν, ὅποιον παρίσταται εἰς τὸν μεγάλως καλλιεργημένον νοῦν ἑνὸς Ὀμήρου, ὅπερ ἄτοπον. Οὐδεμία δὲ ἡ διάστασις ἀφ' ἑνὸς μεταξὺ τῶν κατὰ τὸν μεσαιῶνα Ἰτροβαδοῦρων, τῶν ψαλτῶν τοῦ ἔρωτος καὶ τῶν ἱπποτικῶν ἀνδραγαθημάτων εἰς τὰς ἡγεμονικὰς αὐλὰς καὶ τραπέζας, καὶ ἀφ' ἑτέρου μεταξὺ ἑνὸς Πετράρχου σπουδαίου καὶ ἐπιστήμονος, ὅστις παριστᾷ τὰς ὑψηλὰς καλλονὰς, καὶ ὑποτυπώνει τὰς καθαρωτέρας εἰκόνας θεοῦ καὶ φύσεως διὰ τῶν ἀθανάτων ὡδῶν πρὸς τὴν Λαύραν του. Καὶ αὐταὶ τῆς Θείας Κωμωδίας τοῦ πατρὸς τῆς Ἰταλικῆς ποιήσεως ἔξοχοι περιγραφαὶ τῶν ἀτομικῶν χαρακτήρων, αἰ ζωηραὶ εἰκόνας τῶν κολαστηρίων τοῦ Ἄδου, ἡ διαχεομένη φωτεινὴ λάμψις τῶν οὐρανίων, αἱ φιλοσοφικαὶ θεωρίαι, καὶ αἱ θεολογικαὶ διδασκαλίαι περὶ φθορᾶς τοῦ ὑλικοῦ καὶ ἀφθαρσίας τοῦ αὐλοῦ κόσμου, ὡς πολύτιμοι λίθοι ὀλιγώρως ἤθελε θεωροῦνται ἐνώπιον μυθιστορικοῦ τινος στιχουργήματος, οἷαι τοῦ Λαντσηλότου ἢ Γαλεότου.

Πρὸς τί λοιπὸν, κοινῆς οὔσης τῆς εὐφυΐας, καὶ οὐχ ἤττον ἐνεργούσης τῆς ποιητικῆς ἔμπνεύσεως ἀμφοτέροις, πλεονεκτεῖ ὁ τεχνικὸς ποιητὴς τοῦ δημοτικοῦ; Ὁ Πλάτων ἐν Τιμαίῳ λέγει· «Ποιητικὴ ἐστὶν ἕξις μιμητικὴ διὰ τς μύθων καὶ λόγων μεθ' ἀρμονικῶν καὶ ῥυθμῶν κατ' ἀρετὴν διατιθέσθαι δυναμένη τὰς τῶν ἀκουόντων ψυχὰς.» Ἄλλὰ τὴν ἕξιν ταύτην πῶς θέλει κτήσει δημοτικὸς ποιητὴς, ὅστις εἰς ἓνα μόνον περιορισμένον κόσμον τίθεται, τὸν ὑποπίπτοντα εἰς τὰς αἰσθήσεις του, καὶ ἐξ αὐτοῦ μόνου παραλαμβάνει τὰς ἔμπνεύσεις, ἐνῶ ἡ εὐφυΐα, τὸ ἀπερίριστον τοῦτο δαιμόνιον τοῦ λόγου, εἶναι ἀπερίριστον εἰς τὰς δημιουργίας της; Πανταχόθεν τῶν τριῶν βασιλείων τῆς ἀπεράντου φύσεως παρίστανται ἀντικείμενα κατάλληλα τῆς τροφῆς αὐτῆς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

ΟΙ προμηθεύοντες 5 συνδρομητάς εις τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην προπληρώνοντας τὴν ἑτησίαν συνδρομὴν των λαμβάνουσιν ἐπὶ ἓν ἔτος αὐτὴν δωρεάν.

ΟΙ ἀλλάσσοντες διαμονὴν συνδρομηταὶ ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσιν ἐγγράφως τὴν διεύθυνσιν περὶ τούτου, ἵνα γνωρίζῃ ποῦ πρέπει νὰ στέλλῃ τὰ φυλλάδια· εἰ δὲ μὴ τὰ ἀπολεσθέντα ἀναπληροῦνται ἀντὶ λεπτῶν 50 ἕκαστον.

ΟΥΔΕΙΣ τῶν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις γίνεται συνδρομητής, ἀν δὲν πέμψῃ συγχρόνως τῆ αἰτήσῃ καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἑτησίας συνδρομῆς.

ΠΑΣΑ ἐπιστολὴ μὴ ἀπηλλαγμένη ταχυδρομικῶν τελῶν εἶναι ἀπαράδεκτος.

Αἱ ἐπιστολαὶ ἐπιγράφονται οὕτω :

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδ. συγγράμ. « Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη. »

Εἰς Ἀθήνας.

Αἱ περιέχουσαι χρήματα ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ στέλλωνται ἐπὶ συστάσει.

Τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ἔτος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης πωλοῦνται ἀντὶ δραχ. 6 ἕκαστον.